

KRINGBRIEF

104 EXTRA • 2020-04-01

In memoriam Edgar Koning, karmeliet

Wat een schrik beving ons toen we maandagochtend te horen kregen dat pater Edgar Koning is gevelde door het corona-virus. Letterlijk: gevelde. Hij oogde altijd zo sterk, had regelmatig kwaaltjes, maar kwam er steeds weer boven op en vervolgens ontmoette je hem bij een lezing of een dag van Samenkomst van de Karmel. Vol belangstelling hoe het in Dordrecht ging, met Karmelkring Elia, hoe het bij je thuis was, hoe het met de kinderen ging. Steevast zei hij met enige weemoed "we hadden er nooit weg moeten gaan, maar ja...we minderen in aantal".

Wat blijft zijn de herinneringen: hoe Edgar met Tjeu en Johan in 1991 naar Dordrecht kwam. Gedreven zette hij Fidoc op en in deeltijd deed hij pastoraat. Enthousiast vertelde hij over waar hij als karmeliet voor stond, bewogen vertelde hij over zijn verblijf op de Filipijnen. Hij liet ons kennismaken met Filipijnse kunstenaars die bij hem te gast waren, hij organiseerde in de kerk een concertje met Filipijnse musici. Zijn hart was er vol van. Het klooster werd een gastvrije plek waar spiritualiteit werd gedeeld. Menige avond werd door hem op gloedvolle wijze verzorgd. Een aantal parochianen sloot aan bij een "karmelkoortje" dat op de zaterdagavond de liederen zong bij een karmelviering. Vandaar uit gevoed, vlogen de karmelieten op zondag uit naar de andere wijkkerken om daar de liturgie te vieren met de parochianen. Met zijn krachtige, warme stem vol dictie preekte Edgar en zong uit volle borst en overtuiging de karmellieder. Edgar richtte een bibliotheek in. Parochianen konden van daaruit kennis maken met geschriften en literatuur. Men kon er boeken lenen. Niet zelden was hij bereid te adviseren wat voor jou een geschikt boek zou zijn. Dordrecht was een echte karmelplek, waar het goed toeven was, ook voor Edgar, en van waaruit bezieling de stad en het land in waaiden.

Edgar was de grote initiatiefnemer bij de totstandkoming van de Titus Brandsma Gedachteniskapel. Hij legde de contacten met verschillende kunstenaars die de panelen ontwierpen. Zelf was hij verantwoordelijk voor de keuze van de teksten aan de zijkant. Merkbaar geroerd was hij, dat het Centrum voor Spiritualiteit ook na het vertrek van de karmelieten uit Dordrecht, in 2015 zelfstandig verder ging. Prachtig vond hij het dat er maandelijks een gebedsviering is in deze kapel en dat elk jaar het Karmelfeest gevierd wordt. Hij en zijn medebroeders-en zusters hadden gezaaid en het zaad was op vruchtbare aarde terecht gekomen.

Edgar was wars van klerikaal macho gedrag. Hij was een persoonlijkheid die gezag en rust uitstraalde. Hij was de eenvoud zelve. Dat was ook wat velen van ons raakte in de Karmel: de eenvoud, de gelijkwaardigheid, het respect, oog en aandacht voor de minsten. Wat gaan we hem missen, deze kundige, wijze, sociaal bewogen en aimabele man: als medebroeder, als prior, als inspirator, als vriend. Hij was een man naar ons hart. We hielden van hem. Graag hadden we afscheid van hem genomen, maar door het virus is het niet mogelijk. Daarom voegen we bij dit in memoriam een opname van "Komen laat Ik jullie", gezongen door de paters karmelieten van de Nolensweg bij gelegenheid van 50 jaar Karmel in Dordrecht. Samen zingend – op afstand- doen we Edgar uitgeleide. Nu is

hij gekomen... in het land van de Karmel waar rust en vrede heerst, waar God zich over hem zal ontfermen.

Download: "[Komen laat Ik jullie in het land van de Karmel](#)".

Hieronder de brief van het bestuur van de Nederlandse Provincie Karmelieten.

NEDERLANDSE

PROVINCIE KARMELIETEN

Boxmeer, 31 maart 2020

Beste zusters en broeders, beste leden van de hele Karmelfamilie, beste familie van Bertus, zoals hij bij jullie genoemd wordt,

Helaas moet ik jullie het droeve nieuws melden dat onze medebroeder en jullie broer, zwager en oom, Edgar Koning vanmorgen vroeg in de ochtend in het ziekenhuis van Almelo is overleden. Edgar had al enige tijd kamerarrest omdat hij getroffen was door het Coronavirus. Afgelopen zondag werd hij in het ziekenhuis opgenomen omdat hij zich in toenemende mate niet goed voelde. Gisteravond nog informeerde hij redelijk opgewekt naar het wel en wee van de gemeenschap. Vanmorgen trof hem een epileptisch insult. Dat kwam hij niet meer te boven.

Terwijl ik jullie deze brief schrijf komen er al tal van geschokte reacties binnen. Het overlijden van Edgar is bij velen hard aangekomen. Binnen onze Karmelfamilie was Edgar een joviale, hartelijke medebroeder die altijd belangstelling toonde voor ieders wel en wee. Als prior van de gemeenschappen van Dordrecht, Almelo en Zenderen was hij iemand die iedere zuster of broeder de ruimte gaf om zichzelf te zijn. Hij was in zijn prioraat echt dienstbaar aan de gemeenschap. Zorg voor onderlinge verbondenheid én respect voor de eigenheid van eenieder - dat kenmerkte hem.

Met zijn familie, zijn neven en nichten en de vrienden uit zijn jeugd in Wolvega onderhield hij een warme band. Velen van ons zullen zich nog goed het grandioze feest herinneren bij gelegenheid van zijn zestigjarig professiefeest in Almelo. Wat een hartelijkheid en betrokkenheid was daar voelbaar.

Ook de sterke en warme band met de Filippijnse Karmel mag ik hier niet onvermeld laten. Edgar voelde zich nog steeds met hart en ziel verbonden met het Filippijnse volk.

Persoonlijk zal ik me nog lang de mooie vakanties herinneren die we samen doorbrachten in zijn geliefde Friesland, in Gorredijk bij Clemens en Harmina. Daar leerde ik Edgar ook kennen als iemand die echt kon genieten van een lekkere maaltijd en van de mooie natuur.

Wij allemaal zullen zijn menselijke, bestuurlijke en religieuze kwaliteiten zeer gaan missen.

Bartholomeus, Gerhardus (Bertus) Koning werd geboren in Wolvega op 9 mei 1932. Hij kwam uit een groot arbeidersgezin met twaalf kinderen. Toen hij op de lagere school zat, kwamen er missionarissen vertellen over hun werk. Dat leek de kleine Bertus wel iets. Na de lagere school ging hij naar de mulo. Toen daar een karmeliet een verhaal hield over roeping, Karmel en kloosterleven, wist hij het: hij ging naar het klein-seminarie in Zenderen. In 1953 deed hij staatsexamen gymnasium en op 25 september van datzelfde jaar werd hij novice in de Karmel van Oss. Op 27 september 1954 legde hij zijn tijdelijke geloften af. Van 1954 tot 1957 studeerde hij filosofie in Boxmeer. Daar deed hij op 27 september 1957 zijn eeuwige professie. Van 1957 tot 1961 volgde hij onze theologie-opleiding in Merkelbeek. De priesterwijding ontving hij op 10 juli 1960.

Na zijn priesterwijding werd Edgar gevraagd om te gaan wonen en werken in de Karmel van de Filippijnen. Hij moest daar het team gaan versterken van het pas opgerichte Mount Carmel College in Escalante, Filippijnen. Om zich op zijn nieuwe taak voor te bereiden, studeerde hij eerst nog een aantal jaren in Washington DC aan de Catholic University of America. In augustus 1965 rondde Edgar zijn studie af met een Master of Teaching Science.

In de Filippijnen aangekomen moest hij zonder enige onderwijservaring direct volop les geven. En na korte tijd werd hem ook de leiding van de school toevertrouwd. Edgar heeft gedurende zijn hele verblijf in de Filippijnen (van 1965 tot 1973) zeer hard gewerkt. Hij was leraar en directeur van het MCC, prior van de gemeenschap van Escalante, algemeen directeur van het door de zusters van Julie Postel opgerichte Magdalena Hospital en lid van het algemeen bestuur van het commissariaat van de Filippijnse Karmel. In 1973 werd hij ziek. Toch was dat niet vanwege het harde werken. Nee, Edgar kon moeilijk omgaan met de verregaande corruptie waar het land onder leed en de onrechtvaardige manier waarmee de grootgrondbezitters omgingen met hun arbeiders. Daar kon hij op den duur niet meer tegen. Hij werd overspannen en ging op doktersadvies terug naar Nederland. Maar ook hier lieten de Filippijnen hem niet los. Hij raakte betrokken bij de Filippijngroep, die in Nederland aandacht vroeg voor het vele onrecht in de Filippijnen. Tevens richtte hij Fidoc op, het Filippijnen Informatie Centrum, dat lang gevestigd is geweest in ons klooster in Dordrecht.

In 1977 werd Edgar lid van een kleine religieuze leefgroep in Arnhem. Daar heeft hij dertien jaar samen gewoond met vier medebroeders en twee zusters. Zelf heeft hij vaak gezegd dat dit de mooiste tijd van zijn leven is geweest, vooral op religieus gebied. De groep woonde midden in een achterstandswijk. Edgar was actief in een soort inloophuis waar mensen altijd welkom waren.

In deze periode raakte Edgar ook meer en meer betrokken bij het bestuur en een aantal commissies van onze provincie. Vele jaren was hij lid van algemeen bestuur. Van 1987 tot 1990 was hij co-provinciaal. Hij was lid van de internationale commissie Justice and Peace en lid van de commissies NCI en Kunstbeheer.

In 1991 verhuisde de groep naar Dordrecht om daar de Dordtse Karmelgemeenschap te versterken. Edgar zou er blijven wonen tot 2006 en was er pastor, lid van de stuurgroep en prior. In zijn ogen had de gemeenschap de opdracht mee te werken aan de opbouw van een parochiegemeenschap waarin de parochianen samen aan verdieping werken en bij elkaar het besef wekken dat we een geestelijke weg gaan, luisterend, sprekend en vierend.

In 2006 werd Edgar naar Almelo geroepen om daar prior te worden van de gemeenschap die het nieuw gebouwde klooster aan de Rembrandtlaan zou betrekken. Al gauw was Edgar ook hier betrokken bij tal van initiatieven. Hij leidde gespreksgroepen, hij begeleidde in de loop der jaren velen bij het schrijven van iconen, hij was actief in de Raad van Kerken en hij assisteerde in de naastgelegen Elisakerk. Hij zou in Almelo blijven wonen tot 2015.

Toen werd Edgar prior van ons convent in Zenderen. Aanvankelijk had hij daar wat moeite mee; hij was immers al 82 jaar, had twee keer een hartoperatie ondergaan en was suikerpatient. Tekenend voor zijn levenshouding is dat hij na voor de tweede keer gevraagd te zijn toch maar 'ja' zei. "Iemand moet het immers toch doen".

Ook in Zenderen zat hij niet stil. Toen er een aantal kamers leeg stonden, kwam van hem het initiatief om mensen de mogelijkheid te bieden een paar dagen het kloosterleven mee te maken. Hij liet in de kloostertuin een prachtig labyrint aanleggen en stelde de tuin open voor de inwoners van Zenderen.

De laatste maanden gaf Edgar aan dat het misschien nu wel genoeg was en dat hij zijn taken over zou willen geven aan anderen. Dat is hem niet gegeven. Helaas.

Wij nemen afscheid van een heel geliefde medebroeder. We zouden jullie graag allemaal uitnodigen voor het afscheid. Helaas is dat vanwege het coronavirus niet mogelijk.

Edgar zal zaterdag 4 april om 11.00 uur vanuit een zeer kleine kring begraven worden. Maar als de tijden weer normaal zijn, hopen we jullie uit te nodigen voor een afscheidsviering in Zenderen.

Het afscheid van zaterdag is wel via live-streaming te volgen op kerkdienstgemist.nl via de volgende link:

<https://kerkdienstgemist.nl/stations/1943-OLV-Onbevlekt-Ontvangen-RK-Parochie/events/live>

Moge Edgar rusten in vrede.

Ben Wolbers O.Carm. co-provinciaal

Correspondentieadres:

*Karmelietenklooster
T.a.v. zr. Paula Tielemans O.Carm.
Hertmerweg 46
7625 RH Zenderen*